

Zofia Bilut-Homplewicz

Numer Orcid: ORCID: 0000-0001-6445-9679

e-mail: zbilut@ur.edu.pl / zbilut@wp.pl

BIOGRAM

UZYSKANE TYTUŁY I STOPNIE NAUKOWE

Tytuł magistra:

Uniwersytet Jagielloński, rok 1978

Stopień doktora nauk humanistycznych:

Uniwersytet Jagielloński, rok 1986

Stopień doktora habilitowanego nauk humanistycznych:

Uniwersytet Jagielloński, rok 1999

Tytuł profesora: Uniwersytet Jagielloński rok 2016

NAUKA

ZAKRES BADAŃ NAUKOWYCH: lingwistyka tekstu, lingwistyka dyskursu, lingwistyczna analiza dialogu/tekstu literackiego, pragmalingwistyka, wybrane problemy językoznawstwa ogólnego, synchronicznego i kontrastywnego, mediolingwistyka

PROJEKTY NAUKOWE:

*Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech oraz **Lingwistyka tekstu w Niemczech*** – projekt wydawniczy powstał z inicjatywy Filologii Germańskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytutu Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego i Instytutu Germanistyki Uniwersytetu im. Marcina Lutra w Halle. Celem projektu było, w przypadku tomu pierwszego (*Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*. Wrocław 2009) ukazanie szerokiej palety teoretycznych rozważań i koncepcji metodologicznych z zakresu lingwistyki tekstu, jakie zostały w ostatnich latach opracowane w Niemczech. Tom drugi (*Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy*. Wrocław 2009) miał z kolei zainicjować szerszą dyskusję między polonistami i germanistami w Polsce na temat aktualnych wyzwań tekstologii. Autorami artykułów w niniejszym opracowaniu są polscy lingwiści (poloniści i germaniści) zajmujący się lingwistyką tekstu. Partner projektu: prof. Gerd Antos z Uniwersytetu w Halle-Wittenberg, grant Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej (Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit): 10743/07/AC oraz Instytutu Goethego, okres realizacji 2007-2009.

Text und Stil – projekt zrealizowany w partnerstwie z Uniwersytetem Halle-Wittenberg, obejmował konferencję międzynarodową *Tekst i styl* oraz wykłady gościnne wygłoszone przez naukowców z Niemiec dla pracowników, doktorantów i studentów UR. Tematyka konferencji dotyczyła zagadnień z zakresu lingwistyki tekstu oraz stylistyki. Wpisała się ona w nurt najbardziej aktualnych badań interdyscyplinarnych we współczesnym językoznawstwie. Efektem projektu jest obszerna monografia zbiorowa dotycząca szeroko pojętych relacji tekstu i stylu, zawierająca artykuły badaczy z różnych krajów europejskich: (2010): Bilut-Homplewicz, Zofia/Mac, Agnieszka/Smykała, Marta/Szwed, Iwona (red.) (2011): *Text und Stil* (=Studien zur Text- und Diskursforschung 1) Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag. Projekt współfinansowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej (Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit), nr grantu 11603/09/IF, okres realizacji: 2008-2011.

Genologia lingwistyczna. Zarys problematyki – tłumaczenie na język niemiecki oraz publikacja niemieckojęzycznej wersji monografii Bożeny Witosz (2015): *Grundlagen der Textsortenlinguistik* (= Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 13), Frankfurt/M: Peter Lang Verlag, 268 str. (przekład Anna Hanus i Iwona Szwed). Jest to pierwsza monografia z zakresu genologii lingwistycznej przetłumaczona z języka polskiego na język niemiecki. Dzięki jej przekładowi czytelnik niemiecki mógł się zapoznać z dynamicznie rozwijającymi się badaniami polonistycznymi, które znane są mu jedynie w ograniczonym zakresie. Grant NPRH nr 31H 12 0038 81), okres realizacji: 2012-2015. Wykonawcy projektu: dr Anna Hanus, dr Iwona Szwed.

Skala wartościowania i wyrażania emocjonalności w polskim i niemieckim dyskursie medialnym na temat wstąpienia Polski do Unii Europejskiej – lingwistyczne studium kontrastywne – realizacja promotorskiego projektu badawczego. Efektem projektu jest opublikowana monografia: Miller, Dorota: (2014): *Emotionalität und Wertung im Diskurs. Eine kontrastive Analyse deutscher und polnischer Presstexte zum EU-Beitritt Polens.* (Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 9), Frankfurt/M: Peter Lang Verlag, 292 str. Numer grantu MNiSW N N104 179436, okres realizacji: 2009-2011. Wykonawca projektu: mgr Dorota Miller.

Udział w projektach, głównie międzynarodowych, w charakterze wykonawcy

Der Normalisierungsdiskurs in den deutsch-polnischen/polnisch-deutschen Beziehungen zwischen 1965 und 2010 – udział w polsko-niemieckim projekcie dotyczącym relacji polsko-niemieckich i ich manifestowania się w dyskursie. Kierownicy projektu: prof. Jürgen Schiewe, Uniwersytet w Greifswaldzie, prof. Werner Westphal, Uniwersytet Szczeciński; projekt finansowany przez Uniwersytet Szczeciński i Uniwersytet w Greifswaldzie, realizowany w 2011 r.

Persuasionsstile in Europa (<https://blogs.helsinki.fi/persuasionsstile-in-europa/>) Praca w projekcie stworzyła możliwość uczestnictwa w dyskusji i transferze wiedzy dotyczącej problematyki i stanu badań nad perswazją w mediach, szczególnie w prasie oraz nad zagadnieniami perswazji w różnych kulturach medialnych. W projekcie byli zaangażowani językoznawcy z 13 krajów europejskich, prace mają często charakter kontrastywny. Efektem projektu jest 5 publikacji (por. strona projektu). Kierownik projektu: prof. Hartmut Lenk z Uniwersytetu w Helsinkach, nr grantu 4703718; środki pozyskano z następujących fundacji: Emil-Öhmann-Stiftung, Föderation finnischer wissenschaftlicher Gesellschaften TSV oraz Forschergemeinschaft); okres realizacji: 2011-2018.

Medienlinguistik und Interdisziplinarität - projekt zrealizowany we współpracy z badaczami z ośrodków krajowych i zagranicznych (m.in. Uniwersytet w Helsinkach, Uniwersytet w Mannheim, Uniwersytet w Sofii, Uniwersytet w Bazylei). W ramach projektu została zorganizowana 6. Konferencja Mediolingwistyczna, która odbywa się cyklicznie w różnych krajach europejskich. Jej tematyka dotyczyła założeń teoretycznych mediolingwistyki oraz analiz tekstów medialnych, również multimodalnych. Efektem projektu są dwie publikacje zbiorowe przedstawiające najnowsze wyniki badań z tego zakresu: Bilut-Homplewicz, Zofia/Hanus, Anna/Mac, Agnieszka (red.) (2017): *Medienlinguistik I Textsortenfragen im medialen Umfeld* (= Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 15). Frankfurt/M: Peter Lang Verlag (242 str.) oraz Bilut-Homplewicz, Zofia/Hanus, Anna/Lüger, Heinz-Helmut/Mac,

Lingwistyka mediów – projekt badawczy zrealizowany w ramach projektu restrukturyzacyjnego Wydziału Filologicznego UWr, udział pracowników Instytutu Filologii Germańskiej (obecnie Katedry Lingwistyki Stosowanej) jako partnerów naukowych w projekcie. Efektem projektu jest tom tłumaczeń: Opiłowski, Roman/Jarosz, Józef/Staniewski, Przemysław (red.) (2015): *Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń*. Wrocław-Dresden: Atut/Neisse Verlag, 369 str. Kierownik projektu: dr Roman Opiłowski, Uniwersytet Wrocławski; grant Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego nr 6674/E-344/R/2013; okres realizacji: 2013-2015.

Medienlinguistik und Interdisziplinarität – projekt zrealizowany we współpracy z badaczami z ośrodków krajowych i zagranicznych (m.in. Uniwersytet w Helsinkach, Uniwersytet w Mannheim, Uniwersytet w Sofii, Uniwersytet w Bazylei). W ramach projektu została zorganizowana 6. Konferencja Mediolingwistyczna, która odbywa się cyklicznie w różnych krajach europejskich. Jej tematyka dotyczyła założeń teoretycznych mediolingwistyki oraz analiz tekstów medialnych, również tych multimodalnych. Efektem projektu są dwie publikacje zbiorowe przedstawiające najnowsze wyniki badań z tego zakresu: Bilut-Homplewicz, Zofia/Hanus, Anna/Mac, Agnieszka (red.) (2017): *Medienlinguistik I Textsortenfragen im medialen Umfeld* (= Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 15). Frankfurt/M: Peter Lang Verlag (242 str.) oraz Bilut-Homplewicz, Zofia/Hanus, Anna/Lüger, Heinz-Helmut/Mac, Agnieszka (red.) (2017): *Medienlinguistik II Kontrastive Ansätze im medial geprägten Kontext* (= Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 16). Frankfurt/M: Peter Lang Verlag (256 str.). Projekt został zrealizowany ze środków UR; okres realizacji: 2015-2017.

STYPENDIA ZAGRANICZNE I POBYTY NAUKOWO-BADAWCZE:

staż naukowy na UAM w Poznaniu
staż naukowy na Uniwersytecie Jagiellońskim
pobyt naukowy na Uniwersytecie w Lipsku
stypendium naukowe Niemieckiej Akademickiej Służby Wymiany na Uniwersytecie w Heidelbergu
stypendium naukowe Fundacji Roberta Boscha na Uniwersytecie w Tybindze
pobyt naukowy na Uniwersytecie Duisburg-Essen

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI NAUKOWEJ:

współredakcja serii pt. *Studien zur Text- und Diskursforschung* w wydawnictwie Peter Lang Verlag (wraz z Zofią Berdychowską)
współredakcja czasopisma „tekst i dyskurs – tekst und diskurs” (Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet Rzeszowski; wraz z Waldemarem Czachurem)
członek Komitetu Redakcyjnego rocznika *Stylistyka*
członek Rady Naukowej czasopisma *Beiträge zur Fremdsprachenvermittlung*
członek Rady Naukowej czasopisma [Acta Universitatis Lodziensis. Folia Germanica](#)
członek zespołu założycielskiego Ośrodka Badawczo-Dydaktycznego i Transferu Wiedzy *Tekst-Dyskurs-Komunikacja* <http://www.tdk.ur.edu.pl/> (wraz ze współpracownikami z Zakładu Teorii Komunikacji); prowadzenie działalności w ramach tej instytucji

opieka nad doktorantami
wypromowanie 6 doktorantów
recenzje dorobku na tytuł profesora (3), udział w przewodach habilitacyjnych w charakterze recenzenta (18), członka komisji habilitacyjnej (9), oraz w charakterze recenzenta rozpraw doktorskich (24)

CZŁONKOSTWO W STOWARZYSZENIACH NAUKOWYCH:

Stowarzyszenie Germanistów Polskich
Międzynarodowe Stowarzyszenie Germanistów
Polskie Towarzystwo Językoznawcze
Polskie Towarzystwo Lingwistyki Stosowanej

PUBLIKACJE

MONOGRAFIE:

(1998): *Zur Dialogtypologie in der Erzählung aus textlinguistischer Sicht*. Rzeszów.

(2013): *Prinzip Perspektivierung Germanistische und polonistische Textlinguistik – Entwicklungen, Probleme, Desiderata. Teil I: Germanistische Linguistik*. Frankfurt a.M.

(2021): *Prinzip Perspektivierung. Germanistische und polonistische Textlinguistik – Entwicklungen, Probleme, Desiderata. Teil II: Polonistische Textlinguistik*. Berlin · Bern · Bruxelles · New York · Oxford · Warszawa · Wien.

PRACE REDAGOWANE:

(1999): *Zur Mehrdimensionalität des Textes. Repräsentationsformen, Kommunikationsbereiche, Handlungsfunktionen*. Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie.

(2004): Bilut-Homplewicz, Zofia/Tęcza, Zygmunt (red.): *Sprache leben und lieben*. Festschrift für Zdzisław Wawrzyniak zum 60. Geburtstag. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag.

(2006): Bilut-Homplewicz, Zofia/Miller, Dorota (red.): *Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache (exemplifiziert an Presstexten)*. Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego.

(2009): Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar / Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy (Antologia tłumaczeń)*. Wrocław: Wydawnictwo Atut.

(2009): Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar/Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy*. Wrocław: Wydawnictwo Atut.

(2010): Bilut-Homplewicz, Zofia/Mac, Agnieszka / Smykała, Marta / Szwed, Iwona (red.) Text und Stil. (Studien zur Text- und Diskursforschung). Frankfurt am. Main: Peter Lang Verlag.

(2013): Berdychowska, Zofia/Bilut-Homplewicz, Zofia/Mikołajczyk, Beata (red.): Textlinguistik als Querschnittsdisziplin: Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag.

(2017): Bilut-Homplewicz, Zofia/ Hanus, Anna/ Mac Agnieszka (red.): Medienlinguistik und interdisziplinäre Forschung I. Textsortenfragen im medialen Umfeld. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag.

(2017): Bilut-Homplewicz, Zofia/ Hanus, Anna/ Lüger, Heinz-Helmut/ Mac Agnieszka (red.): Medienlinguistik und interdisziplinäre Forschung II. Kontrastive Ansätze im medial geprägten Kontext. Frankfurt a. Main: Peter Lang Verlag.

(2017): Bilut-Homplewicz, Zofia/ Krauz Maria (red.): Text im Fokus zweier Linguistiken. Aus der polonistischen und germanistischen Forschung. Frankfurt am Main: Peter Lang Verlag.

Współredakcja serii *Studien zur Text- und Diskursforschung*, Peter Lang Verlag (wraz z Zofią Berdychowską z UJ) Współredakcja czasopisma tekst i dyskurs – text und diskurs (wraz z Waldemarem Czachurem z UW)

ROZDZIAŁY W MONOGRAFIACH:

1. (1983): Beurteilung der Klassifikationskriterien zur Bestimmung von Textsorten. W: Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Zeszyt 3/55. Rzeszów: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, str. 159-171.
2. (1985): Das Textthema, seine Struktur und Beziehung zum Textganzen in der Kurzprosa von Günter Kunert. W: Lipczuk, Ryszard (red.): Grammatische Studien. Beiträge zur germanistischen Linguistik in Polen (=Arbeiten zur Germanistik 447) Göppingen: Kümmerle Verlag, str. 72-82.
3. (1985): Zur Frage der Textkomposition – expliziert an: B. Brecht, Vaterlandsliebe, der Haß gegen Vaterländer. W: Steinberg, Willi (red.): Stilistik und Poetologie. Kongreß- und Tagungsberichte der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. Wissenschaftliche Beiträge 39 (F 57). Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg Halle, str. 67-73.
4. (1988): Textualität und Kohärenztypen. W: Stetter, Helmut (red.): Proben. Konferenzbeiträge. Deutschlektorat beim Kultur- und Informationszentrum der DDR. Warschau, str. 47-55.
5. (1989): Zu autorenpezifischen Zügen und ihrer sprachlichen Realisierung in ausgewählten Beispielen der Kurzprosa. W: Kałny, Andrzej (red.): Studien zur kontrastiven Linguistik und literarischer Übersetzung. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 183-198.
6. (1990): Der literarische Text in funktional-kommunikativer Sicht. W: Aktuelle Fragender funktionalen Sprachbetrachtung. Wissenschaftliche Konferenz 3. und 4. Oktober 1989, Leipzig 1990 Protokollband, PH Leipzig., str. 92-94.
7. (1990): Zur Textkomposition in der deutschsprachigen Kurzprosa bei Brecht, Kafka, Kunert und Polgar (Ergebnisse). W: Kałny, Andrzej (red.): Studien zum Deutschen aus kontrastiver Sicht. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 159-180.
8. (1993): Zu ausgewählten Fragen der linguistischen Textbeschreibung (dargestellt am Beispiel literarischer Texte). W: Darski, Józef/Vetulani, Zygmunt (red.): SpracheKommunikation-Informatik. Akten des 26. Linguistischen Kolloquiums Poznań

- 1991, Bd. 2. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, str. 735-739.
15. (1993): Zur Textkomposition in der deutschsprachigen Kurzprosa bei Brecht, Kafka, Kunert und Polgar. W: Germanistische Dissertationen in Kurzfassung. Jahrbuch für Internationale Germanistik. Reihe B, Band 12. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 219-225.
9. (1993): Zu ausgewählten Fragen der linguistischen Textanalyse. Textualitätsmerkmale vstr. Einzeltextmerkmale. W: Halwachs, Dieter/Schütz, Irmgard (red.): Sprache – Sprechen – Handeln. Akten des 28. Linguistischen Kolloquiums Graz 1993: Max Niemeyer Verlag. Tübingen, str. 9-13.
10. (1995): Gleiche Titel – verschiedene Welten? – einige Bemerkungen zur sprachlichen Gestaltung gleichnamiger Aufsätze zur neuesten deutsch-polnischen Geschichte. W: Wawrzyniak, Zdzisław/Gärtner, Detlev (red.): Reden – Symbole – Wörter. Studien zum politischen Sprachgebrauch. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie, str. 9-24.
11. (1996): Der literarische Dialog als Gegenstand linguistischer Forschung. W: Sroka, Kazimierz Andrzej (red.): Kognitive Aspekte der Sprache. Akten des 30. Linguistischen Kolloquiums, Gdańsk 1995. Tübingen: Max Niemeyer Verlag, str. 17-20.
12. (1996): Zur Frage der Intentionalität im literarischen Dialog. W: Tęcza, Zygmunt /Wawrzyniak, Zdzisław (red.): Die deutsche Sprache und Literatur als Brücke in Europa, Bd. 1, Beiträge zur Sprachwissenschaft. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Rzeszów, str. 19-29.
13. (1998): Zur Dialogeinbettung in der Erzählung aus textlinguistischer Sicht. W: Strässler, Jürg (red.): Tendenzen europäischer Linguistik. Akten des 31. Linguistischen Kolloquiums Bern 1996. Verlag. Tübingen: Max Niemeyer, S. 13-16.
14. (1999): Zum Textstatus des Dialogs. W: Bilut-Homplewicz, Zofia (red.): Zur Mehrdimensionalität des Textes. Repräsentationsformen, Kommunikationsbereiche, Handlungsfunktionen. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie. Rzeszów, str. 37-46.
15. (2000): Ausgewählte Aspekte der Dialogtypologie – dargestellt an literarischen Dialogen von Ossowski, Hesse und Kafka. W: Warnke, Ingo (red.): Schnittstelle Text: Diskurs. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 11-24.
16. (2001): Gesprächslinguistik im slavischen Sprachraum. In: Antos, Gerd/Brinker, Klaus/Heinemann, Wolfgang/Sager, Sven F. (red.): Text- und Gesprächslinguistik. Bd. 2: Gesprächslinguistik. Berlin-New York: Walter de Gruyter, str. 1004-1006.
17. (2002): Gesprächsanalyse in Deutschland und Polen im Vergleich. W: Rapp, Reinhard (red.): Sprachwissenschaft auf dem Weg ins dritte Jahrtausend: Text, Bedeutung, Kommunikation. Akten des 34. Linguistischen Kolloquiums in Germersheim 1999. Bd. 1. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 573-581.
18. (2003): Der literarische Text und der literarische Dialog als zukünftige Aufgabenstellung der Textlinguistik. W: Cieszkowski, Marek/Szczepaniak, Monika (red.): Texte im Wandel der Zeit. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 179-195.
19. (2003): Linguistik an der Schwelle zum neuen Millennium – eine Bilanz. W: Zybatow, Lew N. (red.): Europa der Sprachen: Sprachkompetenz – Mehrsprachigkeit – Translation. Akten des 35. Linguistischen Kolloquiums in Innsbruck 2000. Teil I: Sprache und Gesellschaft. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 535-545.
20. (2004): Offene Sprache - offene Linguistik. Einige Gedanken zu Normen, Gebrauch und Wandel der deutschen Sprache aus der Sicht der Germanistikausbildung in Polen. W: Bračić, Stojan/Čuden, Dark/Podgoršek, Saša/Pogančik, Vladimir (red.):

Linguistische Studien im europäischen Jahr der Sprachen. Akten des 36. Kolloquiums in Ljubljana 2001. Frankfurt/M: Peter Lang Verlag, str. 89-98.

21. (2004): Textsortenspezifisch als Desiderat in der deutsch-polnischen und polnischdeutschen kontrastiven Linguistik. W: Herwig, R. (red.): Sprache und die modernen Medien. Akten des 31. Linguistischen Kolloquiums in Jena 2002. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 387-395.
22. (2004): Zum Problem der sprachlichen Norm aus pragmatischer und kontrastiver Perspektive. W: Lipczuk, Ryszard/Nerlicki, Krzysztof/Westphal, Werner (red.): Kommunikation für Europa. Sprachkontakte – Sprachkultur – Sprachlernen. Materialien von der sprachwissenschaftlichen Konferenz Szczecin – Pobierowo 07.09. - 09.09.2003. Szczecin: Oficyna In Plus, str. 47-56.
23. (2004): Zur Evolution der Textlinguistik – Tendenzen und Perspektiven. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Tęcza, Zygmunt (red.): Sprache leben und lieben. Festschrift für Zdzisław Wawrzyniak zum 60. Geburtstag. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 67-78.
24. (2005): Textlinguistik oder Textwissenschaft? Einige Bemerkungen zur Umorientierung in der Textlinguistik. W: Wierzbicka, Mariola/Sieradzka, Małgorzata/Homa, Jaromin (red.): Moderne deutsche Texte. Beiträge der Internationalen Germanistenkonferenz Rzeszów 2004. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 59-66.
25. (2005): Zur Sprachnorm-Auffassung im muttersprachlichen und fremdsprachlichen Kontext. W: Stanulewicz, Danuta/Kalisz, Roman/Kürschner, Wilfried/Klau, Cäcilia (red.): De lingua et litteristr. Studia in honorem Casimiri Anderae Sroka. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, str. 45-51.
26. (2005): Zur Textsorte 'Reportage' am Beispiel der polnischen Wochenzeitschrift WYSOKIE OBCASY. W: Hammer, Françoise/Lüger, Heinz-Helmut (red.): Entwicklungen und Innovationen in der Regionalpresse. Landau: Verlag Markus Knecht, str. 211-226.
27. (2006): Bemerkungen zum Stand der Textlinguistik in Deutschland und in Polen – Kommentare zu zwei Grundlagenwerken. W: Kürschner, Wilfried/Rapp, Reinhard (red.): Linguistik International. Festschrift für Heinrich Weber. Lengerich: Pabst Science Publisherstr, str. 359-374.
28. (2006): Die sprachliche Norm im Kontext der Textlinguistik und der Kontrastiven Linguistik. W: Karnowski, Paweł/Szigeti, Imre (red.): Sprache und Sprachverarbeitung. Akten des 38. Linguistischen Kolloquiums in Piliscsaba 2003. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 407-417.
29. (2006): Diskurslinguistik - ein Paradigmenwechsel. W: Homa, Jaromin/Wille, Lucyna (red.): Menschen – Sprachen – Kulturen. Marburg: Tectum Verlag, str. 39-47.
30. (2007): Intertextualität im medialen Bereich. W: Gruzca, Franciszek/Schwenk, HansJörg/Olpińska, Magdalena (red.): Germanistische Wahrnehmungen der Multimedialität, Multilingualität und Multikulturalität. Materialien der Jahrestagung des Verbandes Polnischer Germanisten 11.13. Mai 2007. Opole/Warszawa: Wydawnictwo Euro-Edukacja, str. 168-174.
31. (2006): Anmerkungen zum Wandel und zu Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache anhand des Workshops über Presstexte. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Miller, Dorota (red.): Entwicklungstendenzen der deutschen Gegenwartssprache (exemplifiziert an Presstexten). Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego. Rzeszów, str. 9-17 (współautorka Miller, Dorota).
32. (2008): Dimensionen der kontrastiven Linguistik und eines kontrastiven Modus bei der Betrachtung der Fachliteratur. Einige Vorschläge im Bereich Deutsch-Polnisch.

W: Mikołajczyk, Beata / Kotin, Michail (red.): Terra grammatica. Ideen – Methoden – Modelle. Festschrift für Józef Darski zum 65. Geburtstag. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 81-92.

33. (2008): Prinzip Kontrastivität. Einige Anmerkungen zum interlingualen, intertextuellen und interlinguistischen Vergleich. W: Czachur, Waldemar/Czyżewska, Marta (red.): Vom Wort zum Text. Studien zur deutschen Sprache und Kultur. Festschrift für Professor Józef Wiktorowicz zum 65. Geburtstag. Warszawa: Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, str. 483-492.
46. (2008): Problemy, dylematy i perspektywy rozwojowe współczesnej lingwistyki otwartej. Tom jubileuszowy z okazji 70. rocznicy urodzin Profesora Waldemara Pfeiffera. W: Myczko, Kazimiera /Skowronek, Barbara/Zabrocki, Władysław (red.): Perspektywy glottodydaktyki i językoznawstwa. Poznań: Wydawnictwo Naukowe UAM, str. 409-422.
34. (2008): Zum Vergleich von Schreibtraditionen. Am Beispiel einer deutschen und einer polnischen Universitätszeitung. W: Lüger, Heinz-Helmut/Lenk, Hartmut E.H. (red.): Kontrastive Medienlinguistik. Landau: Verlag Empirische Pädagogik (= Landauer Schriften zur Kommunikations- und Kulturwissenschaft, Bd.15), str. 147-156.
35. (2009): Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech – próba bilansu. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar/Smykała, Marta (red.): Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, str. 325-341.
36. (2009): Sind Diskurs und diskurs terminologische Tautonyme? Zu Unterschieden im Verstehen der Termini in der deutschen und polnischen Linguistik. W: Henn-Memmesheimer, Beate/ Franz, Joachim (red.): Die Ordnung des Standard und die Differenzierung der Diskurse. Akten des 41. Linguistischen Kolloquiums in Mannheim 2006. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 49-59.
37. (2009): Zofia Bilut-Homplewicz/Waldemar Czachur/Marta Smykała: Warum ist es nützlich, die Textlinguistik in Polen und in Deutschland zu vergleichen? Der interlinguistische Vergleich. W: Grucza, Franciszek/Pawłowski, Grzegorz/Utri, Reinhold (red.): Diskurse als Mittel und Gegenstände der Germanistik. Warszawa: Euro-Edukacja, str. 127-137.
38. (2010): Produktion, produzieren und Küchenzettel. Nicht nur zu Fachtermini in der Übersetzung von textlinguistischen Aufsätzen. W: Bąk, Paweł/Sieradzka Małgorzata/Wawrzyniak, Zdzisław (red.): Texte und Translation (Danziger Beiträge zur Germanistik) Band 29. Frankfurt a. M.: Peter Lang Verlag, str. 187-200.
39. (2010): Tautonomia terminologiczna? Kilka uwag o użyciu terminów "Diskurs" i "diskurs" w językoznawstwie niemieckim i polskim. W: Słowo. Studia językoznawcze 1, str. 21-33.
40. (2010): Wie viel Stilistik in der Textlinguistik? Anmerkungen zur Thematisierung der Stilistik in der deutschen und polnischen Forschung. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Mac, Agnieszka/Smykała, Marta /Szwed, Iwona (red.): Text und Stil. (Studien zur Text- und Diskursforschung 1). Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 99-114.
41. (2011): Wie vage darf der Diskursbegriff sein? Kritische Anmerkungen zum Terminus Diskurs in der deutschen Linguistik. W: Wierzbicka, Mariola/Wawrzyniak, Zdzisław (red.): Grammatik im Text und im Diskurs. (Danziger Beiträge zur Germanistik 34.) Frankfurt a/M.: Peter Lang Verlag, str. 27-38.
42. (2011): Zwei verschiedene Welten? Ausgewählte germanistische und polonistische Monographien zur Textlinguistik. W: Schäfer, Patrick/Schowalter, Christine (red.): In mediam Linguam: Mediensprache – Redewendungen – Sprachvermittlung. Festschrift für

- Heinz-Helmut Lüger zum 65. Geburtstag. Landau: Verlag Empirische Pädagogik, str. 416-429.
43. (2012): Problemy i specyfika badań nad dialogiem literackim w językoznawstwie germanistycznym. W: Grzywka, Katarzyna we współpracy z Małgorzatą Filipowicz, Joanną Godlewicz-Adamiec i in. (red.): Kultura – Literatura – Język. Pogranicza komparatystyki. Prace ofiarowane Profesorowi Lechowi Kolago w 70. rocznicę urodzin. (Kultur – Literatur – Sprache. Gebiete der Komparatistik. Festschrift für Herrn Professor Lech Kolago zum 70. Geburtstag). Warszawa: Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego, str. 1319-1332.
  44. (2012): Was kontrastieren wir heute in der Linguistik? W: Olpińska-Szkiełko, Magdalena/Grucza, Sambor/Berdychowska, Zofia/Żmudzki, Jerzy (red.): Der Mensch und seine Sprachen. Festschrift für Professor Franciszek Grucza. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 101-110.
  45. (2012): Kommentar als 'Pressegattung'. Zur Spezifik der Presseforschung in Polen. W: Lenk, Hartmut E. H./Vesalainen, Marjo (red.): Persuasionsstile in Europa. Methodologie und Empirie kontrastiver Untersuchungen zur Textsorte Kommentar (Germanistische Linguistik; 218-219). Hildesheim, Zürich, New York: Georg Olms 2012, str. 93-113.
  46. (2013): Diskurssemantik als Erweiterung der Semantik? W: Mazurkiewicz-Sokołowska, Jolanta/Misiek, Dorota/Westphal, Werner (red.): Sprachkontakte und Lexikon. Festschrift zum 65. Geburtstag von Prof. Ryszard Lipczuk. Hamburg: Verlag Dr. Kovač, str. 239-251.
  47. (2013): Gedanken und Thesen zur textlinguistisch geprägten germanistischen Diskurslinguistik. W: Berdychowska, Zofia/Bilut-Homplewicz, Zofia/Mikołajczyk, Beata (red.): Textlinguistik als Querschnittsdisziplin., (Studien zur Text- und Diskursforschung, Bd. 5) Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 131-149.
  48. (2013): Zum Profil des Germanistikstudiums in Polen vor der Bologna-Reform. W: Anna Lewandowska/Matthias Ballod (red.): Wissenstransfer durch Deutsch als Fremdsprache. Eine internationale Perspektive. Frankfurt/M: Peter Lang Verlag, str. 153-159.
  49. (2013): Zwischen Vagheit und festen Bezugspunkten – einige Überlegungen zur Intertextualität im medialen Bereich. W: Karagiannidou, Evangelia / Papadopoulou, Chris-Olga / Skourtou, Eleni (red.): Sprachenvielfalt und Sprachlernen: Neue Wege zur Literalität. Akten des 42. Linguistischen Kolloquiums in Rhodos 2007. Frankfurt/M., : Peter Lang Verlag, str. 109-117.
  50. (2014): Grundsätzliches in der germanistischen Textlinguistik in Zitaten und Kommentaren. W: Łyp-Bielecka, Aleksandra (red.): Mehr als Worte. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, str. 27-40.
  51. (2014): Grundsätzliches in Zitaten und Kommentaren zur germanistischen Diskurslinguistik. W: Kaczmarek, Dorota/ Makowski, Jacek/ Michoń, Marcin (red.): Texte im Wandel. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, str. 69-81.
  52. (2014): Textlinguistik in Polen und in Deutschland. Begriffe, Probleme, Perspektiven – Darstellung eines Projekts. W: Schöpe, Katrin/Belentschikow, Renate/Bergien, Angelika/ Burkhardt, Armin/ Ebeling, Karin (red.): Pragmantax II. Zum aktuellen Stand der Linguistik und ihrer Teildisziplinen. Akten des 43. Linguistischen Kolloquiums in Magdeburg 2008. Frankfurt a/M.: Peter Lang, str. 461-468.
  53. (2015): Germanistyczna tekstologia kontrastywna a rodzaje tekstu. W: Ostaszewska, Danuta/ Przyklenk, Joanna (red.): Gatunki mowy i ich ewolucja. T V.: Gatunek a granice. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, str. 24-31.

54. (2015): Gramatyka w komunikacji z perspektywy badań germanistycznych. W: Dźwierzynska, Ewa/ Chudyk, Dorota (red.): Z badań nad językami europejskimi w aspekcie synchronicznym i diachronicznym. Księga jubileuszowa poświęcona Profesor Zofii Czapidze. Szczecin: Wydawnictwo Volumina, str. 50-60.
55. (2015): Neuere Kontrastive Textologie – ein Umbruch in der kontrastiv orientierten Linguistik? W : Urška Valenčič Arh/Darko Čuden (red.) : V labirintu jezika. Im Labyrinth der Sprache. Ljubljana: Univerca v Ljubljani, str. 31-42.
56. (2015): Prinzip Anschaulichkeit. Wie kann Wissenschaftliches dargestellt und problematisiert werden? Zu ausgewählten Beiträgen von Gerd Antos. W: Opiłowski, Roman/Czachur Waldemar (red.): Sprache – Wissen – Medien. Festschrift für Professor Gerd Antos. (= Breslauer Studien zur Medienlinguistik; 4). Wrocław – Dresden: Oficyna Wydawnicza Atut, str. 41-54.
57. (2015): Angewandte Linguistik für Fachleute und Laien aus der Forschungsperspektive von Gerd Antos. W: Opiłowski, Roman/Czachur Waldemar (red.): Sprache – Wissen – Medien. Festschrift für Professor Gerd Antos. (= Breslauer Studien zur Medienlinguistik; 4) (współautorki Hanus, Anna/Szwed, Iwona). Wrocław– Dresden: Oficyna Wydawnicza Atut, str. S.11-21.
58. (2016): Deixis und ihre Darstellung in den Monographien von Zofia Berdychowska. W: Magdalena Duś/ Robert Kołodziej/ Tomasz Rojek (red.): Wort – Text – Diskurs. (Danziger Beiträge zur Germanistik. Band 53). Frankfurt a/M: Peter Lang Verlag, str. 31-38.
59. (2016): Intertekstualność i dyskursywność w germanistycznej lingwistyce dyskursu. W: Witosz, Bożena/ Sujkowska-Sobisz, Katarzyna/Ficek, Ewa (red.): Dyskurs i jego odmiany. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, str. 329-338.
60. (2017) Pressekommentare im Textsortennetz um die Papstwahl in polnischen Tageszeitungen. W: Lenk, Hartmut E.H. / Giessen, Hans W. (red.): Persuasionsstile in Europa III. Linguistische Methoden zur vergleichenden Analyse von Kommentartexten in Tageszeitungen europäischer Länder. Hildesheim/Zürich/New York: Georg Olms Verlag, str. 247-262 (współautorki Mac Agnieszka/ Szwed, Iwona).
61. (2017): Bilut-Homplewicz, Zofia: Medienlinguistik und Interdisziplinarität. W: Bilut-Homplewicz, Zofia / Hanus, Anna / Mac Agnieszka (red.): Medienlinguistik und interdisziplinäre Forschung I. Textsortenfragen im medialen Umfeld. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag, str. 9-16 (współautorki Hanus, Anna/ Mac Agnieszka).
62. (2017): Kontrastywność interlingwistyczna w kontekście inspiracji tekstologicznych Marii Wojtak. W: Hofman, Iwona / Kępa-Figura, Danuta (red.): Współczesne media: Gatunki w mediach. Tom I. Lublin: Wydawnictwo UMCS, str. 37-50 (współautorka Hanus, Anna).
63. (2017): Textorientierte Kontrastivität – Entwicklungen und Probleme. W: Bilut-Homplewicz Zofia/ Krauz Maria (red.): Text im Fokus zweier Linguistiken. Aus der polonistischen und germanistischen Forschung. Frankfurt a/M.: Peter Lang Verlag, str. 125-143.
89. (2017): Textlinguistik in der Polonistik und Germanistik. Dimensionen und Entwicklungen. W: Bilut-Homplewicz Zofia/ Krauz Maria (red.): Text im Fokus zweier Linguistiken. Aus der polonistischen und germanistischen Forschung. Frankfurt a/M.: Peter Lang Verlag, str. 9-26 (współautorka Krauz, Maria).
64. (2019): Przekład tekstu poetyckiego jako źródło refleksji nad jego aspektami kulturowymi. W: Komenda-Earle, Barbara/Nerlicki, Krzysztof/Sztandarska Katarzyna/Kasjanowicz-Szczepańska, Monika (red.): Cogito, ergo sum – Wortschatz, Kognition, Text. Professor Ryszard Lipczuk zum 70. Geburtstag gewidmet. Hamburg: Dr. Kovać, str. 275-390.

65. (2019): Kilka uwag o trudnej sztuce tłumaczenia poezji czyli o polsko-niemieckim tomie wierszy Józefa Barana *Spotkanie – Begegnung* w przekładzie Henryka Bereski. W: Borek, Piotr/Karwala, Marek/Mazurkiewicz, Roman (red.): Literackie kosmografie Józefa Barana. Kraków: Księgarnia Akademicka, str. 115-128.
66. (2019): Am interessantesten sind Schnittpunkte und Relationen – zu Wolfgang Heinemanns Positionierung des Textes und Diskurses. W: Wiktorowicz, Józef/Just, Anna/Owsiński, Piotr (red.): Facetten der Sprachwissenschaft. Bausteine zur diachronen und synchronen Linguistik. Berlin u. a.: Peter Lang Verlag, str. 39-50.
67. (2019): Jak rozumieć dyskurs w germanistycznej lingwistyce dyskursu? W: Tworek, Artur (red.): Germanistyka otwarta. Wrocławskie debaty o języku i językoznawstwie. Wrocław: Quaestio, str. 13-25.
68. (2019): Germanistyczne ujęcia dyskursu. Kwestie otwarte i dezyderaty, W: Artur Tworek (red.): Germanistyka otwarta. Wrocławskie debaty o języku i językoznawstwie. Wrocław: Quaestio, – głos w dyskusji, str. 69-75.
69. (2019): Wolfgang Heinemann als Inspirator der Forschungs- und Bildungsstelle *Text – Diskurs – Kommunikation – ein Gespräch*. W: Wiktorowicz, Józef/Just, Anna/Owsiński, Piotr (red.): Facetten der Sprachwissenschaft. Bausteine zur diachronen und synchronen Linguistik. Berlin u. a.: Peter Lang Verlag, str. 51-63 (współautorki Hanus, Anna / Mac, Agnieszka/Miller, Dorota/Smykała, Marta/Szwed, Iwona).
70. (2019): Bewerten in gesellschaftlich ausgerichteten Kommentaren der überregionalen, regionalen und lokalen polnischen Tagespresse. W: Hans Giessen/ Hartmut E. H. Lenk (red.) *Persuasionsstile in Europa IV. Typen und Textmuster von Kommentaren in Tageszeitungen*. Hildesheim: Georg Olms Verlag, str. 185-209 (współautorki Hanus, Anna /Mac, Agnieszka).
71. (2020): Präferenzen beim Gebrauch von persuasiven Mitteln in Kommentaren unterschiedlicher Zeitungstypen im deutsch-polnischen Vergleich. W: Lenk, Hartmut E. H./Giessen Hans W. (Hrsg.): *Persuasionsstile in Europa. Strategien und Mittel des Überzeugens in Zeitungskomentaren aus kulturkontrastiver Sicht*. Berlin: Frank & Timme, str. 101-122 (współautorki Mac, Agnieszka/Szwed, Iwona).
72. (2021): Bilut-Homplewicz, Zofia: und ihre Facetten – Zu den Forschungsbeiträgen von Hartmut Lenk. W: Hans W. Giessen/Heinz-Helmut Lüger (red.): *Text-Diskurs und Kommunikationsforschung. Festschrift für Hartmut Lenk*. Landau: Verlag Empirische Pädagogik, str. 1-22 (współautorki Mac, Agnieszka/ Szwed, Iwona).
73. (2021): Kontrastywność interlingwistyczna. Co może przyciągnąć uwagę badaczy w „dialogu” polonistyczno-germanistycznym? W: Myszka, Agnieszka/Oronowicz-Kida, Ewa/Słabczyński, Robert (red.): *Silva rerum. Rzecz o współczesnej i dawnej polszczyźnie*, t. 2. Rzeszów, str. 379-392.

ARTYKUŁY NAUKOWE:

1. (1983): Zur Frage der Textdelimitation anhand der Kurzprosa von Günter Kunert und anderen. W: Ziebart, Horst (red.): *Germanistisches Jahrbuch DDR-VRP. Kultur- und Informationszentrum der DDR. Deutschlektorat. Warschau*, str. 62-76.
2. (1983): Zur grammatischen Kategorie des Tempus aus textlinguistischer Sicht. W: *Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Zeszyt 3/55. Rzeszów. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie.*, str. 117-131.
3. (1984): Zur Frage der Textkomposition - expliziert an F. Kafka, *Der plötzliche*

Spaziergang. W: Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Zeszyt 4/59. Rzeszów, str.115-129.

4. (1989): Einige Bemerkungen zur Textkomposition aus textlinguistischer Sicht. W: Rocznik Naukowo-Dydaktyczny WSP w Rzeszowie. Zeszyt 5/70. Rzeszów, str. 67-81.

5. (1989): Zu autorenpezifischen Zügen und ihrer sprachlichen Realisierung in ausgewählten Beispielen der Kurzprosa. W: Skamandrostr. Germanistisches Jahrbuch der DDR/VR Polen. Kultur- und Informationszentrum der DDR Warschau, str. 161-169.

6. (1991): Dialogforschung – Tendenzen und Entwicklungen. W: Reczek, Stefan (red.): Językoznawstwo 1, Zeszyty Naukowe WSP w Rzeszowie, str. 157-161.

7. (1997): Ausgewählte Fragen der linguistischen Textanalyse in der Diskussion. W: Colloquia Germanica Stetiniensia 5, str. 155- 164.

9. (2003): Einige Bemerkungen zur Dialogtypologie in der Erzählung aus textlinguistischer Sicht. W: Studia Germanica Resoviensia 1. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Zeszyt 3/2003, str. 15-36.

10. (2003): Einige Bemerkungen zur Dialogtypologie in der Erzählung aus textlinguistischer Sicht. W: Studia Germanica Resoviensia 1. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, Seria Filologiczna, Zeszyt 3/2003, str. 15-36.

11. (2005): Anmerkungen zur germanistischen Textlinguistik in Polen. W: Grimberg, Martin (red.): Convivium. Germanistisches Jahrbuch Polen 2005, str. 237-257 (współautor Heinemann, Wolfgang).

12. (2006): Problemy pragmatyki tekstu użytkowego i literackiego w aspekcie tłumaczeniowym. W: Neofilologica Sandeciensia 1. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Nowy Sącz, str. 7-30.

13. (2010): Lingwistyka tekstu w Niemczech na tle polonistycznych badań tekstologicznych – kontrastywność interlingwistyczna. W: Stylistyka XIX. Styl a media – Style and Media, str. 393-410.

14. (2011): Od stylistyki do stylistyki tekstu? Aspekty stylistyczne w germanistycznej lingwistyce tekstu. W: Stylistyka XX. Integracja w stylistyce, str. 433-444.

15. (2012): Perspektivität bei der Charakterisierung einer linguistischen Disziplin. Zu einigen nicht nur terminologischen Unterschieden in der germanistischen und polonistischen Textlinguistik. W: Colloquia Germanica Stetinensia 20, str. 19-33.

16. (2012): Na ścieżkach wieloznaczności, na drodze do precyzji. Germanistyczne ujęcia dyskursu – spojrzenie krytyczne. W: Lingwistyka stosowana 5, str. 9-18.

17. (2014): Kontrastywność rozumiana inaczej – germanistyczna lingwistyka tekstu z perspektywy badań polonistycznych. W: Roczniki Humanistyczne, LXII, z. 8, Lingwistyka korpusowa i translatoryka, str. 13-25.

18. (2013): Między wieloznacznością a uprecyzjowaniem pojęcia „dyskurs”. Miejsce tekstu w germanistycznych ujęciach dyskursu. W: Stylistyka XXII, S. 27-46.

19. (2015): Einige Dimensionen des Fachtextes in der Übersetzung – exemplifiziert an textlinguistischen Aufsätzen. W: Когниция, коммуникация, дискурс. – 2015. – No 10. – С. 27–43. <http://sites.google.com/site/cognitiondiscourse/>.

20. (2015): Kontrastive Textologie. Eine kritische Perspektive. W: Studia Germanica Gedanensia 33. str. 163-174.
21. (2015) Zwischen Bachtin und Beipackzettel: Polonistische Textsortenlinguistik, übersetzt für deutschsprachige Adressaten. [W:] Zeitschrift des Verbandes Polnischer Germanisten. zeszyt 1. str. 13-30 (współautorki Hanus, Anna/Szwed, Iwona).
22. (2016): Ein polonistischer Sprach-, Stil- und Kulturforscher für den Adressaten aus dem deutschsprachigen Raum. Was kann man am Werk von Stanisław Gajda entdecken? W: Gajda i stylistyka. Stylistyka XXV, str. 91-107.
22. (2016): Bilut-Homplewicz, Zofia: Zwei polnische ‚Cicerone‘ durch die polnische Stilistik: Anmerkungen aus germanistischen Perspektive. W: Studia Germanica Gedanensia 35: Sprache in ihrer lokalen Dimension, str. 145-155.
23. (2016): Stil, Diskurs und ihre relationale Positionierung – Anmerkungen zu zwei Vademekums der polnischen Stilistik aus germanistischer Sicht. W: Studia Germanica Gedanensia 35: Sprache in ihrer lokalen Dimension, str. 156-167 (współautorka Hanus, Anna).
24. (2019): Wolfgang Heinemann und die Pragmatik – zur Problematisierung von pragmatischen Ansätzen in ausgewählten Beiträgen des Forschers. W: tekst i dyskurs – text und diskurs 12, str. 7-23.
25. (2020): Stilwechsel in der Wissenschaftskommunikation. Am Rande der *ins Deutsche übersetzten* Monographie von Bożena Witosz *Genologia lingwistyczna*. W: *Biuletyn PTJ* t. LXXVI, nr 76, str. 37-49 (<https://biuletyntpj.com/api/myfiles/view/1550188>).
26. (2021): Kommentare zu gesellschaftlichen Themen und ihre charakteristischen Züge in ausgewählten polnischen Tageszeitungen. W: Zeitschrift für Slawistik 66-1, S. 121-139 (współautorki Mac, Agnieszka/ Szwed, Iwona).
27. (2022): Das Konzept *der liebevolle Erzähler* in Olga Tokarczuks Vorlesung zur Verleihung des Nobelpreises für Literatur. Eine linguistische Analyse. W: Zeitschrift für Literaturwissenschaft und Linguistik 52/1, 2022, str. 165 – 190 (<https://link.springer.com/article/10.1007/s41244-022-00248-0>) (współautorka Maria Krauz).

RECENZJE:

1. (2002): Deutsch nach Englisch im glottodidaktischen Gefüge. Ein Germanistenlehrbuch für Glottodidaktik und Methodik. W: *Języki Obce w Szkole* 3, str. 156-157.
2. (2002): Ożóg, Kazimierz, *Polszczyzna przełomu XX i XXI w.* W: Zeitschrift für Slawistik 47/ 3, str. 371-372.
3. (2006): Beata Mikołajczyk: Sprachliche Mechanismen der Persuasion in der politischen Kommunikation. Dargestellt an polnischen und deutschen Texten zum EU-Beitritt Polenstr. Frankfurt/M.: Peter Lang Verlag 2004, 194 Str. W: Studia Germanica Resoviensia 4. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna, Zeszyt 35/2006, str. 233-235.
4. (2006): Ożóg, Kazimierz, *Język w służbie polityki: Językowy kształt kampanii wyborczych.* Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2004. 273 str. W: Zeitschrift für Slawistik 51/1, str. 107-109.

5. (2010): Recenzja książki Pamjat' i tekst: Kognitivnye i kul'turologičeskie aspekty; Memory and Text: Cognitive and Cultural Aspectstr (red.) Teresa Dobrzyńska und Raja T. Kunčeva – besprochen von Alewtina Ławrinienko und Zofia Bilut-Homplewicz. Zeitschrift für Slawistik 55/4. Berlin 2010, Akademie Verlag, str. 486-487 (współautorka Alewtina Ławrynienko).
6. (2012) (2011): Erhard, Claus/Neuland Eva/Yamashita, Hitoshi (red.) Sprachliche Höflichkeit zwischen Etikette und kommunikativer Kompetenz. W: Beiträge zur Fremdsprachenvermittlung 52, str. 115-118.
7. (2012): Dobrzyńska, Teresa. Od Słowa do sensu. Studia o Metaforze. Warszawa: Instytut Badań Literackich PAN Wydawnictwo, 2012. 158 S. ISBN 978 – 83 – 61750 – 23 – 9. W: Zeitschrift für Slawistik 58, S. 483-486.
8. (2014): Łukasz Kumięga, Rechtstremistischer Diskurs in Deutschland. Frankfurt a. M. Peter Lang Edition 2013, 268 s. W: Stylistyka XXIII: Dyskurs i styl – Discourse and Style, str. 503-508.
9. (2014): Waldemar Czachur, Diskursive Weltbilder im Kontrast. Linguistische Konzeption und Methode der kontrastiven Diskursanalyse deutscher und polnischer Medien. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, 2011, 310 s. W: Stylistyka XXIII: Dyskurs i styl – Discourse and Style, str. 509-515.
10. (2014): Jarochna Dąbrowska-Burkhardt: Die gesamteuropäischen Verfassungsprojekte im transnationalen Diskurs. Eine kontrastive linguistische Analyse der deutschen und polnischen Berichterstattung. Zielona Góra: Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, 2013. 599 S. W: tekst i dyskurs – text und diskurs 7, str. 285-287.
11. (2016): Jacek Szczepaniak (2015): Sprachspiel Emotion. Zum medialen und semiotischen Status von Emotionen. Bydgoszcz: Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, 384 S. W: tekst i dyskurs – text und diskurs nr 9. str. 246-248.
12. (2017): Dobrzyńska, Teresa& Raya Kuncheva (Hrsgg.). 2015 Подобие и различие. Проблема идентичности. Resemblance and Difference. The Problem of Identity. Sofia: Sofia: Изд. център Боян Пенев, S. 304. ISBN: 978-954-8712-97-2. W: Zeitschrift Slawistik 2017; 62(3), str. 483-487.
13. (2019): Lingwistyka dyskursu medialnego. Dorota Kaczmarek (2018): Binationale Diskursanalyse. Grundlagen und Fallstudien zum deutsch-polnischen medialen Gegendiskurs. Łódź: Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, 348 s. W: tekst i dyskurs – text und diskurs 22, Warszawa – Rzeszów, str. 315-320.
14. (2021): Wprowadzenie do genologii Wojtak, Maria. 2019. Wprowadzenie do genologii. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. 292 S. ISBN978-83-227-9238-04. W: Zeitschrift für Slawistik 2021; 66(2), str. 351–355 (współautorka Anna Hanus).
15. (2022): Maria Wojtak: Wprowadzenie do genologii. Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Lublin 2019, ss. 292, W: Prace Językoznawcze XXIV/1 (współautorka Anna Hanus), str. 269-276.

INNE PUBLIKACJE:

Bilut-Homplewicz Zofia (2007): Amicus et praeceptor Poloniae. Prof. Dr. habil. Wolfgang Heinemann: Die Germanistik, Polen und die

Polen. W: Lech Kolago (red.): *Studia Niemcoznawcze*. t. XXXIV, str. 13-17 (współautor Wolfgang Heinemann).

2. (2007): *Amicus et praeceptor Poloniae*. Prof. Dr. habil. Wolfgang Heinemann: Die Germanistik, Polen und die Polen. W: *Studia Germanica Resoviensia* 5. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Zeszyt 40/2007, str. 357-362.

3. (2009): Zu den Schwerpunkten der Podiumsdiskussion *Der Text als Untersuchungsgegenstand/verschiedene Perspektiven und Herausforderungen*. W: Czachur, Waldemar/Czyżewska, Marta/Fraćzek, Agnieszka (red.): *Wort und Text. Bestandaufnahme und Perspektiven*. Instytut Germanistyki Uniwersytetu Warszawskiego. Warszawa (dokumentacja dyskusji panelowej, str. 65-68).

4. (2011): Professor Wolfgang Heinemann zum 85. Geburtstag. Ein Gespräch. W: Czachur, Waldemar (red.): *tekst i dyskurs – text und diskurs* 4. Uniwersytet Warszawski Instytut Germanistyki. Warszawa (wypowiedzi w rozmowie), str. 11-21.

(2011): Moderatorzy dyskusji: Maria Wojtak, Zofia Bilut-Homplewicz, Halina Grzmil-Tylutki, Waldemar Czachur *Kwestie gatunku i komunikacji społecznej z perspektywy polskiej, niemieckiej i francuskiej tekstologii* W: *Gatunki mowy i ich ewolucja*. Tom IV *Gatunek a komunikacja społeczna* pod redakcją Danuty Ostaszewskiej przy współudziale Joanny Przyklęk. Katowice (wypowiedzi w dyskusji panelowej) str. 515-552.

6. (2012): 5.4. Polnisch. W: Bünting, Karl-Dieter unter Mitarbeit von Zofia Bilut-Homplewicz, Erkan Gürsoy, Anastasia Moratis, Nelly Schymiczek, und Lampros Tsoutsas: *Grammatik. Alles, was GrundschullehrerInnen wissen müssen*. Mülheim an der Ruhr, S. 169-172 (rozdział w podręczniku)

7. (2012): *Badania nad tekstami prasowymi w Polsce i w Niemczech* (z udziałem Marii Wojtak i Heinza-Helmuta Lügera). W: *Stylistyka XXI* (opracowane rozmów specjalistycznych), str. 391-404.

8. (2012): *Rozmowa o kontrastywności w badaniach nad tekstem i dyskursem*. W: *tekst i dyskurs – text und diskurs* 5, (opracowane rozmów specjalistycznych wraz z Waldemarem Czachurem), str. 13-32.

9. (2012): *Gespräch über die Kontrastivität in der Text- und Diskursforschung*. W: *tekst i dyskurs – text und diskurs* 5/2012 (opracowane rozmów fachowych wraz z Waldemarem Czachurem) str. 33-52.

10. (2018): *Opracowanie rozmowy O Profesor Teresie Dobrzyńskiej*. W: *tekst i dyskurs – text und diskurs* 11, (wraz z Waldemarem Czachurem), str. 19-60

Prace leksykograficzne:

(1995): Lipczuk, Ryszard / Bilut-Homplewicz, Zofia / Kątny, Andrzej / Schatte, Christoph: *Niemiecko-polski słownik tautonimów*. PWN. Warszawa.

2. Konsultacja wybranych haseł *Wielkiego Słownika polsko-niemieckiego* dotyczących tzw. fałszywych przyjaciół tłumacza słownika w Wiktorowicz, Józef / Frączek, Agnieszka (2008): *Wielki Słownik niemiecko polski*. Warszawa PWN (wraz z Gero Lietzem i Ryszardem Lipczukiem)

Sprawozdania

- 1.(2000): Bericht über das 34. Linguistische Kolloquium in Germersheim (7.-10. September 1999). W: *Lingua ac Communitas*. 10, str. 83-85.
2. (2001): Bericht über das 35. Linguistische Kolloquium in Innsbruck (20.-22. September 2000). W: *Lingua ac Communitas*. 11, str. 81-83.
3. (2002): Bericht über das 36. Linguistische Kolloquium in Ljubljana (12.-14. September 2001). W: *Lingua ac Communitas*. 12, str. 145-148.
4. (2007): *Terra grammatica: Ideen-Methoden-Modelle*, Obrzycko 27-29.09.2006. W: Grimberg, Martin (red.): *Convivium. Germanistisches Jahrbuch Polen 2007*, str. 275-277.
5. Internationale Konferenz „Phraseologie als Schnittstelle von Lexik, Grammatik, Pragmatik und Kultur“, 9.-11.05.2016, Kraków. W: *tekst i dyskurs – text und diskurs* 9. str. 261-262.

Przekłady tekstów naukowych

- (2009): Klaus Brinker: *Opis rodzaju tekstu na podstawie teorii działania (na przykładzie listu od szantażysty)*. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar / Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*. Atut: Wrocław, S. 115-131. (wraz z Beatą Mikołajczyk).
2. (2009): Margot Heinemann: *Rodzaje tekstu w życiu codziennym*. W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar/Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*. Atut: Wrocław, S. 97-114. 3.
3. (2009): Wolfgang Heinemann: *Lingwistyka tekstu kontra lingwistyka dyskursu?* W: Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur, Waldemar/Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy. Antologia tłumaczeń*. Atut: Wrocław, str. 361-374 (wraz z Martą Smykałą).
4. (2009): Tłumaczenie wypowiedzi Wolfganga Heinemanna. W: *Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech – geneza, stan i perspektywy. Rozmowa z prof. Teresą Dobrzyńską, prof. Wolfgangiem Heinemannem i prof. Zdzisławem Wawrzyniakiem*. W: (2009): Bilut-Homplewicz, Zofia/Czachur Waldemar/ Smykała, Marta (red.): *Lingwistyka tekstu w Polsce i w Niemczech. Pojęcia, problemy, perspektywy*. Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, str. 17-28.
5. (2010): Heinemann, Wolfgang.: *Czy wszystko jest stylem? Refleksje dotyczące relacji tekstu i stylu*. W: Gajda, Stanisław (red.): *Stylistyka XIX*. Opole 2010, S. 355-370. (wraz z Iwoną Szwed)
6. a) Heinemann, Wolfgang: *Kontrowersje wokół analizy dyskursu*. W: *Stylistyka XXI*, str. 287-318 (wraz z Martą Smykałą).
7. b) Heinemann, Wolfgang: *Kontrowersje wokół analizy dyskursu*. W: <http://www.tdkuniv.ugu.pl> (wraz z Martą Smykałą)
8. *Rozmowa o kontrastywności w badaniach nad tekstem i dyskursem*. W: *tekst i dyskurs – text und diskurs* 5/2012, tłumaczenie wypowiedzi Kirsten Adamzik, Andreeasa Musolffa i Mariann Skog-Södersved, str. 13-32, (wraz Dorotą Miller i Iwoną Szwed).

9. (2013): Tłumaczenie rozmowy fachowej z Janiną Fras i Iwoną Loewe na temat relacji tekst – dyskurs – media. W: tekst i dyskurs 6, str. 37-59 (wraz z Waldemarem Czachurem)

10. (2015): Eva Martha Eckkrammer: Kontrastywna tekstologia mediów a wymiar historyczny – ramy teoretyczno-metodologiczne. W: Opiłowski, Roman/Jarosz, Józef/Staniewski, Przemysław (red.): Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń. Atut: Wrocław/Dresden, str. 297-315 (wraz z Martą Smykałą).

11. (2015): Stefan Hauser/ Martin Luginbühl: Teksty medialne między globalizacją a lokalizacją. Konstytuowanie przestrzeni z perspektywy kontrastywnej analizy mediów. W: Opiłowski, Roman/Jarosz, Józef/Staniewski, Przemysław (red.): Lingwistyka mediów. Antologia tłumaczeń. Atut: Wrocław – Dresden, str. 317-333 (wraz z Anną Hanus).

Przekład monografii:

Żbikowska, Lucyna (2017): Niezwykły testament. Ein ungewöhnliches Tetsment. Lublin: Wydawnictwo Werset (wraz z Barbarą Jachym)

Przekład antologii wierszy:

(2021): Na ulicach wyobrażeń 115 wierszy polskich. Auf den Straßen des Imaginären. 115 polnische Gedichte. Tłumaczenie zespołowe / kollaborativ übersetzt von Zofia Bilut-Homplewicz, Anna Hanus, Marlis Lami, Ruth Maloszek. Atur/Neisse Verlag: Wrocław/Dresden.

CZYNNY UDZIAŁ W KONFERENCJACH NAUKOWYCH

(wybór)

1. 43. Linguistisches Kolloquium (Magdeburg) 2008: Pragmantax II: Zum aktuellen Stand der Linguistik und ihrer Teildisziplinen, referat: Textlinguistik in Deutschland. Begriffe, Probleme, Perspektiven. Darstellung eines Projekts.
2. 21.-23.09.2010 – Międzynarodowa konferencja naukowa: Stylistyka 2010 STYLITYKA 2010 – bilans i perspektywy, Opole/Kamień Śląski, Uniwersytet w Opolu, referat Od stylistyki do stylistyki tekstu? Aspekty stylistyczne w niemieckiej lingwistyce tekstu.
3. 2. 2.-3.09.2011: Międzynarodowa konferencja naukowa: Persuasionsstile in Europa. Tytuł referatu: Kommentar als 'Pressegattung'. Zur Spezifik der Presseforschung in Polen.
4. 18-19.09.2012 – Izbicko-Opole, Międzynarodowa Konferencja Sławistyczna: Kultura a styl. Referat: Na ścieżkach wieloznaczności, na drodze do precyzji. Miejsce tekstu w germanistycznych ujęciach dyskursu – spojrzenie krytyczne.
5. 22-24.10.2014 – Katowice, Uniwersytet Śląski, Brenna. Konferencja: Dyskurs i jego odmiany. Referat: Intertekstualność i dyskursywność w germanistycznej lingwistyce dyskursu.
6. 26.-29.05.2014: Międzynarodowa konferencja naukowa: Persuasionsstile in Europa II. Uniwersytet w Helsinkach, tytuł referatu: Zur Besonderheit und Stellung des

- Kommentars in der polnischen Presselandschaft (współautorki referatu: Zofia Bilut-Homplewicz, Iwona Szwed).
7. 27.-29.05. 2015: Międzynarodowa konferencja naukowa: Persuasionsstile in Europa III. Uniwersytet w Helsinkach. Tytuły wygłoszonych referatów: 1. Pressekommentare im Textsortennetz. Zur Spezifik der Berichterstattung in den polnischen Tageszeitungen. 2. Gibt es heute noch prototypische Kommentare? Kommentartypen und ihre charakteristischen Merkmale in der polnischen Presselandschaft (współautorki referatów: Agnieszka Mac, Iwona Szwed).
  8. 4-5.04.2016 – Lublin, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Interdyscyplinarna Konferencja Mediolingwistyczna: Współczesne media – gatunki w mediach. Referat: Kontrastywność interlingwistyczna w kontekście inspiracji tekstologicznych Marii Wojtak (współautorka referatu: Anna Hanus).
  9. 01-03.06.2016: Międzynarodowa konferencja naukowa: Persuasionsstile in Europa IV. Uniwersytet w Helsinkach, tytuły wygłoszonych referatów: 1. Gesellschaftlich ausgerichtete Kommentare und ihre Typen in ausgewählten polnischen Tageszeitungen. 2. Bewerten in gesellschaftlich ausgerichteten Kommentaren anhand von ausgewählten polnischen Tageszeitungen (współautorki referatów: Agnieszka Mac i Iwona Szwed).
  10. 6-8.06.2018: Międzynarodowa konferencja naukowa: Persuasionsstile in Europa V. Strategien und Mittel des Überzeugens in Zeitungskommentaren aus kulturkontrastiver Sicht, Uniwersytet w Helsinkach, tytuły wygłoszonych referatów: 1. Präferenzen beim Gebrauch von persuasiven Mitteln in Kommentaren unterschiedlicher Zeitungstypen im deutsch-polnischen Vergleich. Persuasionsstile in Europa. 2. Strategien und Mittel des Überzeugens in Zeitungskommentaren aus kulturkontrastiver Sicht (współautorki referatów: Agnieszka Mac i Iwona Szwed).

DYDAKTYKA

NAUCZANE PRZEDMIOTY:

Zajęcia na studia stacjonarnych, podyplomowych i doktoranckich

seminarium doktoranckie
seminarium magisterskie
seminarium licencjackie
metodologia badań językoznawczych (Szkoła Doktorska)

kolokwium lingwistyczne (studia doktoranckie)
wprowadzenie do teorii komunikacji językowej (studia podyplomowe)
gramatyka kontrastywna
lingwistyka tekstu
stylistyka
gramatyka opisowa języka niemieckiego
kierunki badań lingwistycznych
wprowadzenie do językoznawstwa ogólnego
praktyczna nauka języka niemieckiego

WYJAZDY ZAGRANICZNE:

wykłady gościnne na Uniwersytecie w Ratyźbonie, Halle i Lublanie
Erasmus: zajęcia na Uniwersytecie w Lublanie

Udział w licznych konferencjach zagranicznych w Niemczech, Austrii, Finlandii, Słowenii, na Ukrainie

PODNOSZENIE KWALIFIKACJI

(Kursy, szkolenia)

05. 2008 – staż dydaktyczny Erasmus na uniwersytecie w Lublanie, prowadzenie wykładów i ćwiczeń (Filozofska Fakulteta, Univerza w Ljubljani/ Słowenia LLP Erasmus STA)

04.10–10.10.2015 – staż szkoleniowy w ZHAW (Wyższej Szkole Nauk Stosowanych) w Winterthur – Departement Angewandte Linguistik, Sprachtechnologie und mehrsprachige Kommunikation w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, priorytetu IV: „Szkolnictwo wyższe i nauka”, działania 4.1 „Wzmocnienie i rozwój potencjału dydaktycznego uczelni oraz zwiększenie liczby absolwentów kierunków o kluczowym znaczeniu dla gospodarki opartej na wiedzy”, poddziałania 4.1.1 „Wzmocnienie potencjału dydaktycznego uczelni.

PEŁNIONE FUNKCJE I PRACE ORGANIZACYJNE

Kierownik Zakładu Dydaktyki Języka Niemieckiego (1999-2000) w IFG

Kierownik Zakładu Teorii Komunikacji Językowej (2001-2017) w IFG

Kierownik Katedry Lingwistyki Stosowanej (2017-2019)

Współorganizacja konferencji naukowej doktorantów (2012)

Działalność w Ośrodku Badawczo-Dydaktycznym i Transferu Wiedzy *Tekst – Dyskurs – Komunikacja*

IFG opiekun Koła Naukowego Lingwistyki Stosowanej (od 2004-2015 wraz z dr Dorotą Miller): współorganizacja dwóch międzynarodowych konferencji studenckich oraz corocznie odbywających się studenckimi warsztatami lingwistycznych

Przygotowanie w zespole dokumentacji nowego kierunku studiów na Wydziale Filologicznym: *Lingwistyka stosowana*, studia stacjonarne I i II stopnia, profil ogólnoakademicki

NAGRODY i WYRÓŻNIENIA

Medal Komisji Edukacji Narodowej (2010)

Nagroda Zespołowa Rektora UR za pracę naukową (2010)

Nagroda Indywidualna I stopnia za działalność naukową (2016)